

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 «
Helyben házhoz hozva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 «
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáca-utca 3.

Asszerkesztőség kérésre visszadásként vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A golgotha utján.

... Mikor minden elvégeztetett, a nap elsötétedett, a föld megrendült, a sírok megnyiták, a halottak föltámadtak és a templom kárpitja ketté szakadt.

Bevégeztetett nemcsak a megváltás nagy műve, hanem a világtörténelem egy korszaka is. Új korba lépett az emberiség, amely kornak vezércsillaga a megváltás ténye, diadalmi jelvénye a kereszt és vallása a krisztusi tan: a szeretet.

Ezt a tényt tagadni lehet, de eltörlni nem.

Krisztus születésétől számítjuk az éveket; halálától a megváltást. S amint az évek sorban következnek, ismétlődnek, épp úgy ismétlődik a megváltás is évről-évre.

A tévedésből, a hibából, a bűnből sohasem tudja az embert maga az egyszerű igazság, annak megismerése kiszabadítani. Először mindig meggyanúsítjuk, meghurcoljuk, megostorozzuk, megfeszítjük az igazságot s mikor már sírjában fekszik, akkor kell annak feltámadnia diadalra.

Az igazság győz — de csak a Kálvária utján. Minden igazságnak megvan

a maga Kálváriája és a maga keresztje. A krisztusi tan, a keresztény hit pedig, ez az örök igazság örökké hordozza a maga keresztjét.

A Kálváriára jut, aki az igazságot megvallani meri. A keresztrefeszítés nincs ugyan divatban, az írástudók és farizeusok sem gyülekeznek már Kaifásnál, hogy halálos ítéletet sürgessenek. De tudnak ölni más fegyverekkel: megtudják ölni ez igazság emberét a gunnyal, el tudják veszíteni haladásában, ki tudják pellengérezni becsületében, megostorozzák cselekedeteiben és végül — ott találja magát az igazság embere a Kálvárián, megfeszítve mindenétől, egyedül a megfeszített Istenemberrel.

És hol az ítélet és hol a bírák? Nincs nyomuk sehol följegyezve. Pedig tudjuk, hogy romok lappanganak, gyüleléseket tartanak és ítéleteket hoznak, akár csak Annás és Kaifás idejében az akkori farizeusok.

Farizeusok ezek is. Szemforgatva hirdetik, hogy ők mást sem kutatnak, mint csak az igazságot. Mikor jót tesznek, úgy cselekszik, mint a szenirásbeli farizeus: hangosan, csörgetve a pénzt s hogy a csörgetés még hangosabb legyen, ujságokban dobolnak hozzá. Aztán felsóhajtának, hogy

őket csak az emberszeretet vezérli, a humanizmus, a felvilágosodás. A felvilágosodás, mely gyülettől elvakítva üldözi a nemeset, a jót s a humanizmus, mely szabadon bocsátja Barnabást, de keresztrefeszíti az Isten fiát.

És mégis: ahányszor megjárják az igazsággal a Kálváriát, ahányszor megostorozták, tövissel koronázták, ahányszor megfeszítik — annyiszor készítik elő diadalmas feltámadását.

Körültekintek a mai napon és nemcsak a nagypénteki gyászos szertartásokban látom meglevenedni a Golgothát. Járjuk azt a Kálváriát mindnyájan, akik az igazságot megvallani merjük. És mégis: emelt fővel, igazságunk tudatában haladunk folyton előre a nehéz, a vérral vejtékeztető uton. Haladunk, mert tudjuk, hogy ahol járunk, isteni nyomok vezetnek, az igazság lépéseit követjük. Az igazságot pedig csak megfeszíteni és eltemetni lehet — de nem, lehet megsemmisíteni. Mert mikor azt hiszik, hogy minden elvégeztetett, akkor indul meg a föld, akkor kelnek ki a sírból a halottak és ama templomban, amelyben nincs jelen az igazság Istene, ahol farizeusok akarnak hazug álarc alatt újra és újra ítéletet mondani az Isten Fia felett: meg-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A modern ember lelki világa.

(Dérzy Imre böjti előadása a Kath. Körben.)

Az Ur épen az imént jelent meg a Jordán partjain. Alig keresztelkedett meg; behúzódik a pusztába. A lelke gazdagsága hívogatója: Kigyuladnak benne a megváltás nagy gondolatai, vágyai, aggodalmait. Az isteni egyesítés fényében belémlyed annak a fenséges munkának szemléletébe, melyre nagy lelke vállalkozott. S mindez a pusztában. Nem abban a pusztában, ahol a virág sem hajt ki, ahol a madár sem hasítja a levegőt, hanem a lélek csendjében, a lélek pusztáján. Ott, ahol a gondolat szebben születik meg; ahol az érzés mélyebb, melegebb, de ahol a fájdalom is élesebb, hevesebb; ott, ahol a lelki tépelődés éli édes-keserű óráit.

A Mester pusztájában ezek a nyomok rajzolódnak elém: az elmélyedés, az önkérés, az önfeltalálás szent nyomai. Ezeknek a nyomoknak tovább taposására hív fel az egyház is. Oda fordul a modern ember lelkéhez és azt mondja neki: Ember te megtépzott lelkű ember! keresd, kutasd s találd fel önmagad az élet chaosában, mert az élet nálad és ben-

ned kezdődik. Ennek a gondolatnak hatása alatt hívogat bennünket az egyház a pusztában, a lelki eszmélés csendjében, ezért hirdeti nekünk a bűnt: bűntöjtek! De ezek az emelkedett gondolatokat nem szabad a mecionismusha belefajtatni, mert a bűnt nem menü, hanem lélek, lelkület, a pusztába vonuló lélek elmerülése önmagában-önmagáért; a pusztában pedig nem Szahara, nem a tibeti fensík, flórában, faunátlan vidék, hanem a lélek emancipációja az élet lármájából, kiemelkedés a piaci zürzavarból, a mindennapos kenverkiáltásokból. Így születnek azután gondolatok, eszmék, elvek s lecsapódnak tervek és vállalatok. Kilép Krisztus a pusztából és azt mondja: megváltani jöttem, az értelemvilág fényforrása én vagyok, a tüzek szikráját én csiholom ki, Életet adok, de nem pihegést, vegetációt, hanem szép, gazdag, új, színpompás életet... Ut vitam habeantet abundantius habeant, hogy nagy, hatalmas, értelmes életök legyen. Ezt az életet hirdeti és akarja előhívni az egyház is; míg Nietzsche az übermenschel hagymáz, a kereszténység, a lenézett »Slavenmoralé« a Gott-menschet ünnepli. »Es gibt Plautzen, Thier und Gottmenschen — »mondja Zsan Pól. Gott — mensch — az isteni ember, a teljes, tökéletes, harmonikus, az Ádám, de a bűnbérés előtt, — ez a keresztény id-áll

Engedjék meg m. t. H. és U, hogy én

ennek az embernek felkeresésére indulok. Mert azok a typosok, amiket a kultúra állít elém, nem bilincselnek le: szép a modern ember, de nem harmonikus, óriási kontraktortokat hordoz magában, tele van nemcsak lényvel, hanem sötétséggel, aggodalmakkal és vergődéssel is. Komoly és okos az arca, de érzései és gondolatai örökös forrongásban vannak; tűzbe áll az egész pszichológiája. S ennek a lelki zürzavarnak okát én két dologban látom s e két gondolat képezi előadásom tárgyát: 1., hogy a modern ember nem él meleg, bensőséges életet önmagában, 2., hogy a szív, a kedély rovására kifejlesztette az ész kultuszát.

Schopenhauer a XIX. század gondolkodója: »Aphorizmen zur Lebensweisheit« c. munkájában azt írja, hogy nem a miye van, nem a minek mutatkozik, hanem a »mi«, az teszi az embert. Nagy gondolkodó e kijelentésével önmagunkra mutat, mint a boldogság fókuszaira s azt hirdeti, amit különben az evangélium is predikál, hogy nem a látszat, nem a tulajdon és vagyon, hanem a gazdag, a bensőséges élet hozozza magában a boldogságot. »Ismerd meg tenmagadat« hirdeti az antik filozófia; te magad több vagy, mint az egész világ, — »anima plus, quam isca, —

Czillér Imrénél

Rákóczi-ut 5.

Telefon szám 232.

1910. évi szövet-ujdonságok.

Női Divat Szalon, méret utáni megrendelések. — Női kalap divatterem.

Gyönyörű ridikulók, úri divatcikkek kalapok, fehéreneműek és nyakkendőkben

folytonos ujdonságok.

Hammerli pécsi keztyükben nagy raktár.

remeg a kárpit és egész hosszában kettészakad. És a meghasadt kárpiton át szabadon harsan keresztül az eget-földet megrázó vihar szava, hirdelve az igazságnak nem a halálát, hanem elkövetkező biztos feltámadását. És akik talán csüggedtünk, talán megínogunk néha a Golgotha utján, az isteni Mester nyomain jutunk az igazság diadalához; per cruce[m] ad lucem.

*

Választási mozgalmak. A biharmegyei kerületek körül eddig a nagyszalontai és a hosszupályi kerületben történt meg a Justh párt részéről a hivatalos jelölés. A hosszupályi kerületben Beöthy Lászlóval szemben Fisch Ernő fog fellépni. A hosszupályi kerületben gróf Tisza Kálmán ellenjelöltje Balogh Mihály az eddigi képviselő lesz.

Ünnep a politikában Gróf Khuen Héderváry miniszterelnök hédervári birtokára utazott s ott tölti a husvéti ünnepeket. Ezzel mintegy hivatalosan beállott az ünnepi csönd a politikában. A többi miniszterek is megkezdték az ünneplést és a jelöltek nagy sokasága előzőnlötte a kerületeket, hogy az ünnepek alatt kitapasztalják a választók hangulatát.

Az ünnepek után megkezdődik a tulajdonképpeni agitáció. A jövő héten a pártvezérek körutrá indulnak az országban. Justh Gyula Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, Tisza István a husvét után fogják megkezdeni az ország bejárását.

A »Bud. Tud.« jelentí: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délután két órakor titkára, Bárczy István dr kíséretében Budapestről Hédervárra utazik, ahonnan vasárnap reggel visszatér Budapestre, hogy fogadja a

tiltakozó meeting ezertagu küldöttségét, amely a Vigadóban tartandó nagy tiltakozó gyűlés után szándékozik őt felkeresni.

A miniszterelnök azután valószínűleg megint Hédervárra utazik és csak a husvéti ünnepek után, kedden reggel, tér vissza a fővárosban.

Vizsgálat a képviselőházi verekedés ügyében.

A kihallgatásokat folytatták és a megjelent tanúk között elsőnek Bartha rendőrfogalmazó Färber Gyula képviselőházi gyorsíró hallgatott ki. Färber Gyula vallomásaiban csaknem ugyanazokat mondotta el, amit már a tegnapi tanúk.

A tanuvallomások egymással és a két sérült miniszter vallomásaival nagyrészen egyeznek. A jelentkezők száma egyre nő és Tóth János rendőrkapitánynak az átvizsgálás és elbírálás nagy munkát ad. Valószínű, hogy amint a tanuvallomásokból a tényállást tisztán meg tudják állapítani, a tanukihallgatásokat beszüntetik.

A második kihallgatott a mai napon Hencz Károly volt, akit dr Császik Pál hallgatott ki.

Kihallgatásra várnak még Fischer Gyula, Gál Gaszton és Eszterházy Móríc gróf.

A bűnjelleg legnagyobb részét a rendőrség már beszerezte, de még mindig értesül arról hogy néhány bűnjel idegen kézben van. Az illetők ezeket emlékebe vitték el.

Bartha Endre rendőrfogalmazó kihallgatva Fischer Gyulát, aki nem maga jelentkezett, hanem idézést kapott, mert Hencz Károly azt mondotta vallomásaiban, hogy őt Fischer figyelmeztette arra, hogy valami készül.

Fischer szó szerint a következőket vallotta:

— A lázas, izzó bangulatból joggal kö-

vetkeztethetem, hogy valami rendkívüli készül. Közvetlen az ülés megnyitása előtt egy-két perccel kihivattam a teremből Hencz Károlyt. Ennyit mondottam neki:

— Valami készül, maga elég erős ember; üljön a miniszterelnök háta mögé és ne menjen el onnan.

Biztos tudomása arról, hogy készül valami nem volt, de tizennyolc év óta bent dolgozik a Házban és így a viharok készülődését már ismeri.

Magából a tumultusból ő semmit sem látott, mert a mikor a miniszterelnök felkelt és elhagyta helyét, ő azt hitte, fávozik a teremből és akkor ő is kiment a kartzatra.

Nyegre László, aki a támadás alatt szintén a miniszterelnök háta mögött ült, azt vallotta Koródy Béla rendőrfogalmazó előtt, hogy magából a támadásból részleteket nem látott. Nagy csoport képviselő verődött össze a miniszterelnök körül és ekkor az ő, Nyegre fejéhez repült egy törvénykönyv. Ő felémelte a fejét, hogy a repülő tárgyak ellen védekezzen és egy tentatartót ilyen módon elhárított magától. Hogy kik dobáltak, azt nem látta.

Kihallgatva ma délben a rendőrség dr Füzesséry István hírlapírót is, aki kijelentette, hogy Som Pálnak az a tegnapi vallomása, hogy ő előre tudta volna, mi fog történni, beteges agy képzelődése, amelyből egy szó sem igaz.

Legérdekesebb Eszterházy Móríc gróf képviselő tanuvallomása. A fiatal gróf tudvalevőleg a hátával védte a miniszterelnököt és eközben őt magát is erős ütlegek érték.

Tóth János rendőrkapitány hallgatva ki, aki előtt ezeket mondta:

— Amikor láttam, hogy jön a törgeteg, siettem le a középre. A miniszterelnök rendü-

hirdeti a kereszténység. Csak hogy a mai kor embere ezt a filozófiát nem respektálja. Nagy kincseket emelt ki a kultúra vívmányaiban, de elvesztette önmagát, a lázas, gazdag élet annyira reá feküdt, hogy ideje, lélegzete az önmegmélésre nem maradt. Annyi gépet kombinált és fogott be az előhaladás munkájába, annyira praktikus lett, hogy áldozatul dobta az élet szépségét, a lélek, magasabb lendületét, a természetfeletti légkört. Az elmúlt korszakokat tulszárnyalta; kényelmessé és nagyszabásúvá tette az életet, belevitt fénybe és villogásba, de a mikor kenyeret kértünk tőle, zavarba jött és elpirult. Valóban a látszatok századát éljük. Csak néha néha, mikor a mi kulturánk az őszinteség óráit éli, hallatszük ki az elfelejtett lélek gyermekirása.

Korunknak ez a nem szent, önmegvetése pedig elsősorban a vallásos élet áramlatában bosszulja meg magát. Az emberi szív eme leggyökeresebb s leghatalmasabb érzését, sőt ösztönét, a legújabb kor materialisztikus iránya betemetni készül s ezt nem mi, de maga Csemberlén konstatálja. Féltük-e ettől az ellenséges áramlattól a religiót? Nem szabad féltünk. Folyton fülembe cseng a krisztusi dorgálás: »mit félték kicsinyhitűek!« Kicsinyhitűek, akik nem tudtok hinni az emberi szívnek, amelyben mit és örök ösztön szundikálnak a vallásos áramlat energiái. Nem szabad

azt hirdetni, hogy a mai kor pogány, hitetlen, vallástalan, mert ugyan volt-e korszak, mely nem akart vallásos lenni? A mai kornak is megvan a maga vallásos ösztöne, de ezt az ösztönt nem dolgozza ki hódolattá, állandó érzéssé és világnézétté. S ereti a vallást, mint hangulatot, szereti az áriáit, de nem éli át az éneklő lelket; felkeresi a templomokat egy kis lelki megindulásért, de a vallásos élet következetességétől már irtózik. Mi hiányzik ebből a modern lelketől? A mélység és bensőség. Amig tudományát egyoldalulag a szivrovására kultiválja, addig a vallást a metafizikai elmerülés és a jól eső szentimentalizmus fogalmaival azonosítja. Ezért a vallás csak érzéseket ad; a fájdalom és csalódás elégiáival felkeresi a felszentelt kapukat, a nyomor és az élet aránytalanságának problémáit megfejti a megnyugvás hitével, de értelmi világát odahaza hagyja, amikor imádkozni indul. Így aztán a vallásos élet nem lesz semmi más, mint az érzések templomi fluktuációja, más szóval a vallásos élet beleesik a maga cukorbetegségébe. Ezzel az érzélgős, egyoldalú, irányzattal szemben a kereszténység üdeségét és életerejét kell hangoztatnunk. Rá kell mutatnunk, hogy a vallásosság nemcsak templomi élet, hogy a kereszténység nem sorvadás, befalazás, rezignáció, hanem tiszta, erős, önmudatos élet értelmi és érzelmű világban egy-ránt,

hogy nemcsak imádkozókat, hanem keresztes vitézeket is tud inspirálni. És ha szabad szólni, modern kereszténységről, akkor ennek hivatása az lesz, hogy egész embert állítson elő, akinek nemcsak vallásos érzései, ábítatos ellágyulásai, hanem elvei, nézetei, kiforrott felfogásai is vannak: aki átért, hogy az evangelium gladius, kard, melylyel nemcsak önmagát, de életviszonyokat, problémákat s gordiusi csomókat is szét kell vágnia. Meg kell történni a civilizációnak azt a babonáját, mely a vallást imádsádos anyókká, lelki hajótörőttek, örökös szenvedők között osztja szét s ki kell mutatnunk — s ez a mi modern apostolkodásunk, — hogy a vallás nemcsak szivnyugalom, hanem fény is, nemcsak melegít, hanem világít és eligazít az értelem világában. E vallásos érzés azután nemcsak azt sugja nekem: itt van egy szép imádság, pihentesd rajta lelket, hanem azt is mondja nekem: Te problémákon vergődöl, ime itt van egy gondolat, egy fény sugar; láss tisztán és igazodj ell Erről az oldalról kell manapság a vallást bemutatni, hogy ugy mondjam: a vallás intelligenciáját kell csillogtatni. Ha ennek a tendenciának szolgálatába szegődünk: a modern ember lelki zűrzavarának másik okát is megtudjuk szüntetni: az ész, a tudomány tulhatjott kultuszát, a sziv, a boldogság, a vallásosság rovására.

Tisztelettel

WÉBER TESTVÉREK

Nagyvárad.

Bémer-tér.

Az árusítás naponta reggel 8 órától este 7 óráig tart, a berendezésnek egy része, valamint egy hármass pénzszekrény eladó.

ÉRTESÍTÉS!

: Üzletünk átalakítása végett az összes

áruinkat, ugymint: **blousok pongyolák, aljak, kabátok, kosztümök,**

gyermek ruhák

s egyéb cikkekkel e hó végéig

minden elfogadható árban árusítjuk.

letlen nyugalommal állt s nem is kíséreltem őt kifelé tuszkolni, mert tudtam, hogy hiábavaló is lett volna ez a fáradozásom. Szemben álltam hát vele és a »történeti esemény« hatására alá helyeztem magam. Mondhatom, nem tartozik a legjobb dolgok közé ilyen történeti esemény passzív szereplőjének lenni. Valóságos ütlegzapor, kemény tárgyak, öklök, könyvek kerültek közeli ismeretségbe a hátammal. Mikor hazamentem, sok harci emléket, kék és vörös csikokát fedeztem fel magamon. Annyit láttam, hogy Markos és Zakariás, továbbá Hoffman volt kollégám üzték leginkább a gyakorlati hazafiságot és az ő hangjukat véltem a nagy harci üvöltésből hallani.

A tegnapi nap folyamán kihallgatták még Lindner Ernő hírlapírót, aki azt adta elő, hogy az ő véleménye szerint a botrányt az idézte elő, hogy Eitner nem hallván a miniszterelnök szavait tenyeréből tölcserít csinálva a füléhez kilépett a padok közül és a miniszterelnök felé ment.

Ezt a többi képviselő félre magyarázta és kirohantak a padokból amire megkezdődött a botrány.

A főkapitányság utasította a rendőrfőorvosi hivatalt, hogy március 29-én, amikor a nyolc nap lejár, vegyen fel újra orvosi látelést s ettől fog függni, hogy az eljárást könnyű vagy súlyos testi sértés címén folytatják-e tovább.

A hétfői képviselőházi botrányjal kapcsolatban Boda Dezső főkapitány nyomozásának ellenőrzését személyesen feljesíti és az ő személye elég garancia lehet arra nézve hogy az eljárás a perrendtartásban előírt törvényes formák és szabályok szigorú megtartásával fog megtörténni.

A forgalomban lévő híresztelésekből csak annyi a tény, hogy a rendőrség azon fáradozik, hogy a szemtanúk vallomásai alapján megállapítsa hitelesen a tényállást és kiderítse a bűncselekmény tetteit. Csak ezután fogja a rendőrség a terheltet megidézni, ami előre láthatólag a jövő hét folyamán fog megtörténni.

Justh és Polónyi nyilatkozata.

Justh Gyula a hétfői ülésen történt botrány ügyében nyilatkozott tegnap. Justh Gyula kijelentette, hogy tiltakozik az ellen a vád ellen, mintha a pártban megállapodás történt volna a botrányra. Ami történt, az sponbán megnyilatkozása volt a Ház érzelmeinek. Visztautasit minden vádat, mely pártját érte. Azt mondja, hogy a történetek felett bírálatot az új Ház lesz hivatva mondani. A most folyó vizsgálatot törvénytelennek mondja.

Polónyi Géza szintén nyilatkozott a botrány ügyében. Nyilatkozatában tiltakozik az ellen a vád ellen, hogy ő lett volna a botrány előidézőinek a felbujtója.

Gyilkos harangozó.

Keddi számunkban megírtuk, hogy Molnár József értarcsai református lelkész lakásában míg ő távol volt Nagy Lidia 18 éves cselédleánya lelkész fegyverét takarította s e közben a fegyver elsült és a leány szíven találva azonnal meghalt.

Az esetet már akkor főltte gyanusnak találtuk és a további vizsgálatról reméltük a tényállás felderítését, mely végre tegnap sikerült is.

A vizsgálat ugyanis megállapította, hogy a leány nem lett öngyilkos, hanem gyilkosságnak esett áldozatul. A gyilkosságot pedig az ottani harangozó Bodor Géza követte el akit a csendőrség le is tartóztatott.

Az esetet melyet nagy felháborodással tárgyalnak az egész környéken a következőkben adjuk:

Nagy Lidia 18 éves leány már régebb idő óta van a lelkész szolgálatában mint cseléd. A leányhoz gyakran átjárogatott Bodor Gábor 17 éves harangozó fiú is. A leány szívesen vette a fiú látogatását. Ilyen látogatásba ment hétfőn is Nagy Lidiahoz Bodor Gábor.

A szobában ekkor ketőjükön kívül még egy 7 éves kis leány is tartózkodott. Nagy Lidia halála után elsősorban a kisleányt próbálták meg vallomásra bírni, azonban a csendőrök nem boldogultak vele, mert a kis leány semmit sem akart vallani.

Már már úgy látszott, hogy az ügyre nem lesznek képesek világosságot deríteni, mikor az eset tisztizásába Molnár József lelkész is beleavatkozott és a kisleányt kezdte ő is kérdezni.

A kis leány ekkor elmondta, hogy nem szabad semmit sem mondani, mert Bodor Gábor meg a Bodor anyja megfenyegették, hogy ha valamit mond, meg fogják verni. Hosszas faggatás után végre a lelkész fel tudta bátorítani a leánykát, aki elmondta részletesen a történeteket. E szerint Nagy Lidia takarított, mikor bement hozzá Bodor Gábor harangozó. Előbb beszélgettek, hogy miről, ezt a kislány nem tudta megmondani.

A kis leány csak akkor lett Nagy Lidiaékra figyelmes, mikor a harangozó lekasztotta a fegyvert a falról, megtöltötte és a leány felé fordult:

— Most agyonlőlek — szólta a fiú, mire Nagy Lidia a fiú elé állott és a fegyver elé tartotta mellét:

— Ha lőssz, akkor a szivembe löj!

Ezek voltak a leány utolsó szavai.

A fiú meghuzta a ravaszt, a fegyver elsült s a leány élettelenül rogyott össze.

A gyilkosság után a fiú a helyére akasztotta a fegyvert, a megrémült kisleányt pedig megfenyegette, hogy ne merjen szólani, ezzel hazament és édesanyjának elmondott mindent.

A csendőrség a vallomás alapján a harangozó letartóztatta.

Tegnap ebben az ügyben Molnár József református lelkész Érmihályfalván járt és panaszt tett a járási főszolgabíróknál a miatt, hogy a hulla még mindég az ő lakásán van, anélkül, hogy annak elszállítása végett intézkedni lehetett volna. Kérte a lelkész a főszolgabíró, hogy a már idestova oszlásnak induló hullát szállíttassák el a lakásból. A kérelemnek a főszolgabíró nem tehetett eleget, mert az ügyesség úgy intézkedett, hogy mindaddig, míg a helyszíni vizsgálatot meg nem tartják, a hullát elszállítani nem szabad.

Felhívás előfizetésre.

Április elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Politikai lap vagyunk s mindennap rajta tartjuk kezünket a politikai világ úterén, mely ritkán vert olyan hevesen, mint ver éppen napjainkban. E válságos időben, amikor annyifelé megínognak az elvek, a mi utunk marad a régi, az egyenes és biztos út, melynek kettős mértékmutatója a keresztény igazságok és a magyarság.

Krisztusi hitében és magyarságunkban egyaránt erős Magyarországot kívánunk, azért dolgozunk, ez a mi ideálunk, mely felülemelkedik politika hullámain s biztos utmutatónk minden időben.

Ebben a munkában áldozatkész társakat kapott a szerkesztőség a Szent László-nyomda két új, fiatal bérlőjében, Erdélyi Sándorban és Kremlicza Lajosban. Mind a ketten sem fáradságot, sem áldozatot nem kimélnék, csak hogy lapunk nyomdáját minél magasabb színvonalra emeljék. A nyomdát új betűkkel és díszítésekkel a mai legkényesebb igényeknek is megfelelőleg szerelték fel s villamos erőhajtásra rendezték be, úgy hogy a nyomda most nyomtatványai izlésességére és olcsóságára nézve nemcsak a helybeli, hanem a fővárosi nyomdákkal is felveszi a versenyt. Lapunk előállítását körül is teljes igyekezetükkel buzgólnak s csak a közönség hathatós támogatásától függ, hogy lapunk minél nagyobb és gazdagabb tartalommal jelenhessen meg.

Aki április 1-től legalább félre már most előfizet lapunkra, ápr. 1-ig a lapot ingyen kapja.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre 16 kor

Negyedévre 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre 20 kor.

Negyedévre 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre 24 kor.

Negyed évre 6 »

Főtisztelendő Papság figyelmébe!

- Új női- és férfi-cipész üzlet! -

Paróczay Mátyás

NAGYVÁRAD,

Rákóczi-ut és Nagy Sándor-utca sarkán

(Czillér mellett.)

UJDONSÁGOK.

Nagypéntek.

A Megváltó keresztthalálának emlékeztetést üli ma a kereszténység. A hívők lelke ott csügg a Golgothán, hol az Istenember mérbetetlen kínok urán lehajtá fejét és kiadta lelkét. Lelkünkben fájdalmas gyászszal, elzárándokolunk a templomba s imánk felszáll a Mindenhatóhoz. A megbánás, a magába szállás nagy napja ez.

Minden, — az ékességeitől megfosztott oltár, az orgona nélkül bánatos dallamu énekek, odabilincselik a hívő lelkét a kereszthez, melyen az Ur érettünk kinhalált szenvedett.

A nagypénteki istentisztelet is sokban különbözik a más napokon tartatni szokottaktól. Így nem tartanak rendes misét, csak az u. n. »csonka misét«, consecratio nélkül.

Ma délelőtt 9 órakor a székesegyházban növendék papok a Passiót éneklék; a csonka misét *Fetser* Antal felszentelt püspök tartja, míg dr. *Pataky* Arnold theol. tanár szentbeszédet mond.

A *várad-olaszi* plébánia templomban a délelőtti csonka mise után *Imrik* S. Zoltán plébános tart szent beszédet. — Délután a körmenet nem megy fel a Kálváriára, hanem 3 órakor a plébánia templomban tartják meg a zörgő vecsernyét s *Dérczy* Imre káplán tartja a nagypénteki szentbeszédet.

A *Szent László* templomban délelőtt 9 órakor Passió és csonka mise lesz s a szent beszédet *Gáthy* Sándor káplán mondja.

A *várad-velencei* plébánia templomban d. e. a nagypénteki szertartásokat és a szent beszédet *Halász* Gyula plébános tartja.

Délután 3 órakor az összes templomokban lamentációk.

Szent sir lesz felállítva a székesegyházban, az olasz plébánia templomban, a premontréi rend, az irgalmasok, az Orsolya zárda, a Kapucinusok templomában, a *Szent László* és a *várad-velencei* plébánia templomokban.

Tájékoztató.

Május 5. d. e. 11. Kath. Kör zárúnnepélye a püspöki palotában.

* **Személyi hír.** Dr. *Fraknói* Vilmos c. püspök, nagyvárad kanonok, szentjebbi apát a husvéti ünnepekre Nagyváradra érkezett.

* **Gyalóky Sándor főispán.** Király ő Felsége *Gyalóky* Sándor törvényszéki elnököt Csik vármegye főispánjává nevezte ki *Gyalóky* Sándor főispán nagyvárad származású s fia néhai *Gyalóky* Lajos volt nagyvárad törvényszéki elnöknek.

* **Rendkívüli városi közgyűlés.** Nagyvárad oáros törvényhatósági bizottsága a hónap utolsó napján, csütörtökön, március 31-én d. u. 3 órakor újból rendkívüli közgyűlést tart. Ez a közgyűlés is csak pár percig tartó tanácskozás lesz, amelyen a *Szaroveszky*-utcán, levő *Guttman* ház megvétele és a *Páris-patak* szabályozásához szükséges terület megszerzését terjeszti elő másodszer a tanács. Határozatra nem kerül a sor, mert bizonyára nem

lesz jelen a törvényhatóság tagjainak kétharmad része. Tulajdonképen formális ülés lesz ez hogy az április havi rendes közgyűlésen harmadszorra kerülhessenek ezek a tárgyak a törvényhatóság elé s így érdemlegesen határozhassanak, amint a törvény előírja.

* **Ügyvédi iroda áthelyezése.** Dr. *Kis* Gyula ügyvéd székhelyét Vaskóh-Barestről Margittára helyezte át.

* **Egy tanító életveszedelemben.** Könnyen végzetéssé válható veszedelemben forgott a minap *Ricz* András kesztesi állami tanító. Egy becsületsértési perből kifolyólag ugyanis már régebben haragosa volt a tanítónak *Nyegrucz* László odavaló jómodu földműves, aki már többször hangoztatta sokak előtt, hogy a tanítót el fogja pusztítani a föld szinéről. Ezen elhatározását aztán, úgy látszik, tegnap előtt este csakugyan végre is akarta hajtani, mert forgópisztolyával belélt a tanító ablakán. A tanító éppen az ablakban állott, de a golyó nem találta. Ezután *Nyegrucz* egy darab téglát ragadott fel és azzal bezúrta a tanító ablakát. Még tovább is akarta folytatni a dobálózást, de az elősiető emberek ártalmatlanná tették és átadták a csendőrségnek, amely aztán bekísérte a nagyvárad kir. ügyészséghez.

* **Szabó Gábor temetése.** *Szab* Gábor rendőrbiztos hültteteit tegnap nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A temetésen részt vett *Hlatky* Endre főispán, *Bordé* Ferenc főjegyző, polgármester helyettes több tisztviselővel; a rendőrség tisztikara, *Eleméry* Ferenc tb. főkapitány vezetése alatt; továbbá egy szakasz rendőr díszben, *Becsey* Ignác őrmester vezénylete alatt s nagy számú közönség. A gyászszertartást *Gencz* János esperesplébános végezte segédlettel. Az elhunytól a rendőrség nevében *Eleméry* Ferenc tb. főkapitány rövid, megható beszédben vett búcsút. A korporsót igen sok szebbnél-szebb koszoru borította, köztük a rendőrség tisztikarának koszoruja. A gyászmenet, hosszú kocsisortól kísérve, az újvárosi központi temetőbe vonult, ahol a város legrégebb, derék tisztviselőjének holttestét visszadták az anyaföldnek.

* **Óvakodjunk — a zsebtolvajoktól.** A rendőri bűnkrónikákból az utóbbi időben, sajnos gyakran van alkalmunk olvasni, hogy a tolvajok a templomokat szemelik működésük színteréről és az ott buzgólkodó híveket fosztják ki. Tegnap délelőtt is *Barta* Andrásné *Szent Anna* utcai lakos a nagyvárad székesegyházban az egyik oltár előtt imádkozott és eközben valaki barna bőr-ridiküljét 20 korona pénztartalommal ellopta. Tekintettel az ilyen szomoruan jellemző esetekre jó lesz a mostani nagy napokon a templomokban is — óvakodni a zsebtolvajoktól.

* **Tavaszból a télbe.** Az egész télen alig szállott a fagy pont alá a hőmérő higanyja s a korai tavaszi verőfénő már kicsalta a növények fakadását. A bokrok, fák rügyei kikapantak s a barack és mandula fák telve virággal, mint egy-egy óriási remek bokréra

pompáznak a hegyoldalokon és kertekben. A természet ezen korai ébredését most nagy veszedelem fenyegeti: a fagy. Ennek a szívesen látott vendégnek a dermesztő lehelete leforrázza, elhervasztja a gyenge virágot, lepercgenek a parányi szirmok s velük együtt semmivül meg a gazdák reménye. Pár nap óta megvátozott a tavaszi időjárás s még a déli verőfény mellett is csipős, metsző szél sivit végig. Az abnormis időjárás különösen tegnap mutatatta erősen a foga fehéret, mintha most váránánk a telet. Reggel havas eső esett délután pedig dara hullott. A hőmérsék alig volt 2-3 fok 0 felett.

* **Halálozás.** Szentjebbről vesszük a hírt, hogy *Steiner* Irma, az ottani postamester-nőnek *Ludvig* Jenőnének édes anyja, tegnap déliben, életének 61-ik évében, rövid néhány napos betegség után elhunyt. Temetése szombaton fog végbe menni.

* **A kalotaszegi háziipar.** A kalotaszegi háziipar kiállításán ma is a legélénkebb forgalom volt. Egész nap tele volt a kiállítás terme érdeklődő közönséggel, kike nem tudtak betelni a kiállított faragott butorok és vartottak szépségével. Különösen a faragott butorok ragadták meg a szemlélőt, mert eddig elé teljesen ismeretlen szép dolgok itt Nagyváradon. A mai rendelők névsora: *Szárty* Endriéné, *Leéb* Bertalan, *Szűts* Sándor, főhadnagy, dr. *Hoványi* Gyula jogtanár, *Vucskics* Aranka stb. A kiállítás naponként megtekinthető 9-1-ig és 3-7-ig a vármegyeház nagytermében. Bezárul hétfőn este. Belépti díj nincs:

* **Megostromolt korcsma.** Bödi Imre napszámos panaszt emelt a rendőrségen, hogy negyed magával bement a *Liliom*-utcán levő *Féler*-féle korcsmába s ott pálinkát ivott. Alappon bepálinkázva egy leesett 2 filléresen összeszólalkozott a korcsmában levő malommunkásokkal, mely összeszólalkozásnak az lett a vége, hogy a malommunkások egyike Bödi Imrét arcul ütötte s aztán 4 társával együtt ki dobták az utcára. Mikor Bödit és társait kidobták, a korcsmáros becsukta a helyiség ajtaját félvén a további verekedéstől. A kidobott emberek nem hagyták annyiban a dolgot be akartak menni a korcsmába, hogy megtorolják a rajtuk esett sérelmet. Mután pedig látták, hogy az ajtót nem akarják kinyitni, elkezdtek kövekkel dobálni. Amint legjavában dobáltak egyszerre csak kinyílt a korcsma ajtaja és valaki kilőtt rajta. A lövés Bödi Imrét találta, orvosi vélemény szerint azonban nem a golyó, hanem csupán a töltény fojtása érthette. Bödi Imre 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. A rendőrség megállapította, hogy a lövést *Féler* Mór 17 éves fiu tette s a további nyomozás fogja kideríteni, hogy *Féler* Mór csupán ijesztés képen használta-e a pisztolyt, vagy pedig a dobálókat meg akarta löni.

* **Rendőri hírek.** *Besurranó* tolvaj. *Hirsch* Bernát kereskedősegéd panaszt tett a rendőrségen, hogy tegnap délután bezárt lakásából ismeretlen tettes egy zöld színű téli ka-

Legjobban ajánlható az uri közönségnek ruhabetezésre

MITTELLER EDE

ANGOL DIVAT FÉRFISZABÓ-CÉG

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

Nagyvárad,
Rákóczi ut
(Uri casino épület)
Telefon 520.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít férfi-öltönyöket s minden e szakba vágó ruhaneműket. — Női costumöket valódi angol SZÖVETEK nagy választékban

bátot H. B. monogrammal, egy pár gombos box cipőt, egy férfi kalapot ellopott. A rendőrség az eljárást folyamatba tette.

Megszökött sikkasztó Barta Károly István Kolozsvárott 100 koronát sikkasztott s az ottan rendőrkapitányi hivatal megkereste a nagyvárad rendőrséget, hogy Barta Károly kézrekerítése céljából a nyomozást fegyve folyamatba. Barta Károly személyleírása: közepesen alacsonyabb termetű, kis fekete bajuszu egyén, zöld csikos felöltőt és barna kalapot gyászszalaggal viselt.

* **Találtak** egy csomó iskolai tankönyvet, egy kalapot, egy séta pálcát és egy zálogjegyet. — Igazolt tulajdonos átveheti a rendőrkapitányi hivatal I. emelet 7. sz. szobában.

x **Hirdetmény:** A Polgári társaság pénztár r. t. új kibocsátási részvényei az ideiglenes elismervény ellenében az intézet pénztáránál átvehető.

x **Finom uri fehérnemű és minden uri divat és kalap** újdonság megérkezett

Róth M. utóda cégnél.

Bémer-tér.

Eredeti angol férfi cipők.

x **A Lloyd kávéház** modernül berendezett helyiségében március hó 26, 27, 28 és 29 én a következő érdekes mozgólénykép újdonságok lesznek bemutatva: 1. Fácán vadászat. 2. Nagynéni. 3. Newyorki állatkert. 4. Legény bucsu. 5. Kisértet. 6. Korsikai dráma. 7. Vak zongora hangoló. 8. Vérébósszu. — *Belépti díj nincs.* Kezdeté este 9 órakor — *Kitűnő italokról és jó zenéről gondoskodva van.* — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri mély tisztelettel **Hartstein Árpád** tulajdonos.

x **Bémer-tér 3. sz. alá költöztem.** Elvállalok minden a szakmámhoz tartozó villamos és gáz világítási vezetékek, lakások, szállodák, iskolák *jelző csengő, telefon* berendezéseit, *uradalmak, gazdaságok s szeszgyárak* részére saját üzemű *dinamó* berendezéseket, villámhárítókat. — Raktáron tartok *villamos motorokat*, *iv, izzó és Wolfram-féle lámpákat*, mindennemű csillárokat, asztali lámpákat és az összes elektro technikai cikkeket. — *Költségvetés* díjmentes. **Stern Adolf**, villamos és légszusz vállalata Nagyvárad, Bémer-tér. — *Telefon 556.*

x **A természet** óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerekeknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszataszító íze van. A *Scott-féle Emulsió* formájában azonban az, a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfel; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a *Scott-féle Emulsió*-ban nemcsak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a *Scott-féle Emulsió*-nak. Kapható a gyógyszer-tárakban.

* **Borsalino**, Pichler és angol *kalap* tavaszi újdonságok **REICHARD ÁRUHÁZÁBA** megérkeztek, hol legelegánsabb budapesti és *amerikai cipők* kaphatók.

x **Nagyon fontos országgyűlési képviselő jelöltekre!** Mielőtt képviselő választási *záselet, kokárdát, tollat és jelvényeket* rendel, sziveskedjék a magyar gyártmányú mintákat és árakat **Rákos könyvnyomda cégnél** Kossuth (as) utca 2. szám megtekinteni, ki azokat legolcsóbban és jutányosan készíti. — *Kedvező fizetési feltételek!*

A legmakacsabb köhögés

ugy fiataloknál, mint öregeknél, valamint egyéb mellbántalmak, gyorsan meggyógyulnak a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

által. Néhány kevés adag teljes megelégedésre fogja ezt Önnek is bebizonyítani.

utólérhetetlen hatása alkatrészeinek világított tisztaságán és erején alapszik és a SCOTT-féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve is megemészthetővé tétetik.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyellembe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

TÁVIRATOR

Gál Sándor bucsuja.

Budapest, március 24. A Híz tisztviselői kara tegnap bucsuzott Gál Sándor elnöktől. A bucsuzó elnök meleg szavakban köszönte meg a tisztikar támogatását, melyben működése alatt őt részesítették.

Kilépés a Justh-pártból.

Budapest, márc. 24. Kenéz János a jász-nagykunszolgalmegyei függetlenségi párt elnöke tegnap bejelentette kilépését a Justh-pártból. A kilépés a Justh-pártban nagy csüggedést idézett elő.

Németország és a Vatikán.

Róma, márc. 24. Bethmann-Hollveg birodalmi kancellárnak a pápával és Mery de Val pápai államtitkárral való tárgyalásáról az hallatszik, hogy a tanácskozás politikai kérdésekről is folyt. Mind a két részen megvan az a hajlandóság, hogy a gnozen-pozeni érseki széklet csak akkor töltsék be, ha alapos kilátás lesz minden konfliktusnak elhárítására. A Vatikánban békét akarnak a Németországi protestánsok és hatholikusok között.

Karagyorgyeveci csillaga nem kell.

Belgrád, március 24. (S. t.) A szerb király tiszteletére Carszkoje Széloban adott udvari ebédre közzétett hivatalos jelentések itt megütöztetést keltenek. A cár a legnagyobb orosz rendjellel, az András-renddel tüntette ki Péter királyt, aki az ebéd alkalmából fel is tüzte mellére ezt a rendjelt. Ellenben a cár csak a szerb fehér sas-rendet tüzte fel. Ezt a rendjelt a cár 1891-ben Sándor királytól kapta. 1904-ben Péter király koronázása alkalmával a Karagyorgyeveci csillaga rendjelt alapította, amely ez idő szerint Szerbia legnagyobb rendjete. Péter király

azzal a szándékkal utazott Pétervárra, hogy a cárnak most átadja ezt a brilliánsokba foglal, rendjelet. Ugy látszik, hogy a cár vagy nem fogadta el a Karagyorgyeveci csillagát, vagy pedig nem akarta vendége tiszteletére feltűzni. A Karagyorgyeveci csillagát ugyanis megkapták olyan emberek, akiknek részük volt Sándor király meggyilkolásában, így azok a hadnagyok és főhadnagyok is, akik 1903. június 11-én a merényletben résztvettek. Azt hiszik, hogy ez az oka annak, hogy a cár ezt a rendjelt vagy nem fogadta el, vagy nem akarta feltűzni.

Az Aetna kitörése.

Catania, március 24. Cataniából táviratozzák: A lávafolyam nagy sebességgel nyomul előre és már elérte San Leo Rinaeci falut. A környező szőlőskerteket és több kis házat a láva elpusztított. Híre érkezik, hogy az Aetnának mintegy tíz krátere van működésben.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Péntek, szombat, szünet.

Sári bíró. Meglehetősen szépszámu közönség nézte végig Ujházi Ede negyedik — és mostani sorozatban utolsó — vendégfelléptét. A Sári bíró címszerepében nem is igen állott Ujházy alakítása azon a magaslaton, mint többi, már ismert régi jó alakításaiban. Mintha nem fordított volna elég gondot az egyes részletek kidolgozására. Az általános fellogás, a szerep alaphangulata, a téd id, téd oda, e papucs-hős férj jellemzése igen sikerült; de egy jelenetekben szintelen maradt s az epizódokban nem láttuk azt az igazi nagy művészt, aki Constantin abbé szerepét éppen ilyen apró jellemvonásokban tudja ellenállhatatlanul kedvessé, bájosná tenni. Maszkja pompás, eredeti, kitűnő parasztmaszk. Az itteni szereplők a régi jók voltak.

A Király színház babszem primadonnái. Március 31-én és április 1-én két bájos csöpp fruska, a Király színház primadonnái, Fényes Annuska és Lakos Vilma lejönnek Nagyváradra és bemutatják csudának emlegetett, páratlan művésznői tudományukat. A Jánoska két főszerepében országos hirre emelgetett ez a kis primadonna-pár, sőt a külföldi világlapok is élénken foglalkoztak neveikkel, játékukkal, arcképeikkel. Mesteri táncuk, énekük, alakító képességük, Fényes Annuska hegedűjátéka Budapest színházjáró közönségét lázba ejtette. Mindössze egy délután és egy estén lépnek fel, ez e két előadás ritka szenzáció lesz s tekintettel az óriási elővételeire, igazán ajánlatos, ha mindenki siet jóelőre megváltani jegyét Sebő Imre könyv-

Teljes tisztelettel:

UJHELYI RÓZA

női kalap különlegességi üzlete
NAGYVÁRAD, RÁKOCZI-UT.
TELEFON 130. TELEFON 130.

Tavaszi értesítő!

Szíves tudomására hozom a m. t. hölgy közönségnek, miszerint

eredeti párisi modell kalapjaim

megérkeztek és azok üzletben bármikor megtekinthetők.

Kedvező párisi összeköttetésem révén abban a helyzetben vagyok, hogy a versenyt felvehetem a fővárossal is.

kereskedésében. Páholy 20 K, ülőhelyek 5, 4, 3, 2 és 1 koronáért kaphatók,

Husvét a színházban. A bőjti szünet után vasárnap délután megnyillanak a színház kapui s vidám pajkos operett melódiák hangzanak fel az ünnepi közönség szórakoztatására. Az operettből ki nem fogy az ünnep vidám két napján a színház közönsége. Két nap négy előadás lesz s mind a négy alkalommal operett kerül színpadra két napon. A legjobb, legkedveltebb operett k ezek, amelyek az utóbbi szezonok alatt felütek. Az igazgatóság szinte össze válogatta az operett-irodalmi gyöngyeit, hogy azokat ünnepi csokorba kötve nyújtsa publikumának. Négy ilyen operett: Erdészleány, Elvált asszony, Tárjárás, Trenk báró, a legjobb diadalok összegyűjtve. A két első operett vasárnap, a két utóbbi hétfőn kerül színpadra; az Erdészleány és Tárjárás délutánként, a délutáni helyérek. Jegyek az ünnepi előadásokra már pénteken és szombaton váltathatók.

Igazságszolgáltatás.

Két pár bajvétség.

A nagyváradi kir. törvényszék büntető tanácsa két párbajvétségben itélkezett tegnap. Tudósítók a következők:

Bélandi Rezső nagyszalontai számtiszt a múlt év július 20-án hivatalból megvizsgálta Goszler Pál anti községi jegyző hivatalát és az adókönyvek étnézése közben nem éppen udvarias megjegyzéseket tett az ügyrendre vonatkozólag.

Midőn Bélandi a vizsgálat befejezése után eltávozott, Goszler egy levelet írt utána, amelyben igen durva kifejezésekkel illette Bélandit. Ezért párbaj keletkezett közöttük, amelyben Bélandi megsebesült.

A bíróság Korn Alajos elnöklésével Goszler Pált 2 hónapi, Bélandit pedig 14 napi államfogházra ítélte.

A másik lovagias ügy hősei dr. Ujfaluassy Sándor élesdi ügyvéd és dr. Pelle János ügyvédjelölt. Meg a múlt évben szólalkoztak össze egy bűnügyi tárgyaláson és párbajra bízták az igazság kiderítését. A párbajban dr. Ujfaluassy Sándor könnyebb sebesülést kapott.

A bíróság dr. Pelle Jánost egy havi, dr. Ujfaluassy Sándort pedig 8 napi államfogházra ítélte.

Rokszin ügy a táblán. A törvényszéknek a Rokszin ügyben hozott határozatával tegnap foglalkozott a tábla. A tábla a törvényszék határozatát jóváhagyta s így Rokszin továbbra is vizsgálati fogságban marad.

Uj hivatalos órák a vidéki járásbírósnál. A nagyváradi vidéki járásbírósnál április 1-től kezdődő új hivatalos órákat léptetnek életbe. Eszerint naponként reggel 8 órától délután 3 óráig, vasár- és ünnepnap 9 től 12 óráig lesz hivatalos óra. Május 1-től kezdődőleg pedig 7 órától 2 óráig tartanak hivatalos órák.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

NYILTTÉR.

Köszönő nyilatkozat.

Mindazon rokon, jóbarát és ismerősnek, kik felejthetetlen drága halottunk **Szabó Gábor** rendőrbiztos végtisztességén személyesen megjelentek, vagy részvétirtukkal és koszorúikkal mérhetetlen bánatunkban osztoztak, ezen uton mondunk hálás köszönetet.

Külön is köszönetet mondunk az Istenben boldogult kartársainak és a »Nemzeti Asztaltársaság«-nak, kik testületileg vettek részt a temetésen és külön-külön bucsuztatták drága halottunkat.

A mélyen sujtott család.

Művészi fényképészet DAJKOVITS E. NAGYVÁRAD, Sas-palota.

A mai naptól kezdve husvéti rendkívüli kedvezmény.

6 drb. matt platin visitkép 6 K

6 drb. matt platin cabinet kép 12 K

Vászonpapíron készült képek ugyanilyen áron, a legfinomabb kivitelben.

Menyegzői képekhez passepartout ingyen

KÖZGAZDASÁGI

Budapesti tőzsdetudósítások.

A gabonatőzsdé határidői.

Budapest, márc. 24.

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként	14.35
Buza októberre	13.91
Buza apr.	11.80
Rozs okt.	10.29
Zab májusra	—
Zab októberre	7.78
Tengeri máj. 1909.	7.86
Tengeri jul.	8.05
Tengeri májusra 1910.	7.24

Értékdőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Osztrák hitelbank részvény	334.—
Osztrák magyar államvasúti részvény	736.75
Leszámitoló bank	482.—
Rimamurányi	572.—
Osztrák-m. államvasúti részv.	697.50
Közuti vasút	552.—
Városi villamos vasút	389.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1910. márc. 4.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	82.75
Magyar földterherment. kötvény 4. sz.	240.—	—
Horvát szlavyon földterherment. kötvény	95.50	—
Osztrák járadék papírban	—	136.—
Osztrák járadék ezüstben	—	145.—
Osztrák járadék aranyban	—	97.25
Osztrák koronajáradék	—	99.—
1860. osztr. államsorsjegyek	—	116.50
Osztrák magyar bankrészvény	—	197.50
Magyar hitelbank-részvény	—	150.25

REGÉNYCSARNOK.

Rózsika.

Irta: **White-Mellville G. J.**

— Angolból. —

(Folytatás.)

18

— Iszunk egyet a gróf ur egészségére, — szolt Gáspár, egy hajlongással kimenve a szobából, de Contoi a küszöbön visszafordult s egykedvűen megjegyzé:

— Éa erős vagyok uram s a füttykös nagyot üt, ha a fejembe száll a vár. Meglehet, hogy Coupe-téte nem talál többet felkelni soha.

— Az az én dolgom, felelé az ur. Igyák meg pálinkájukat s aztán távozzanak.

Az emberek engedelmeskedtek, nyugtalanul tekintve egymás arcára.

— Most nincs kétség a dologban, — szolt Gáspár — ugyan hány Louis üti a markunkat, ha ez megtörtént?

— Legalább is öt, — felelé a vastag a gazkópé. Talán tíz, ha kis Coupe-téte dolgát egyszer mindenkorra elintézzük. Rajta pajtás, hamar felszáll a hab, ha a levesed soká hül.

Igy történt, hogy Coupe-téte a kunyhótól, hol egy szerény lakást bérelt, Rambouillet felé, sétálva a kovács műhelyének tartván, hogy egy utolsó beszédet intézzen a parasztságához, utját két athléta alak által eállva találta, kik a gróf zöl és aranyos liberijába voltak öltözve. Jó estét kívántak neki, de egyik sem tért ki az utjából és volt a tekintetükben valami, a mitől az agitátornak kívánsága támadt, bár odahaza lehetne a központi bizottsággal Páris szívében.

Üzletéhez tartozott, hogy embertársai kedélyét tekintetükből és viselkedésükből megítélje, mint a hogy a hajós a szélszél-t és vihart az égről megítéli.

Ugy ösztöne, mint tapasztalata azt sugta neki, hogy most vész tornyosul feje felé.

— Legyenek szívesek félreállni, barátaim, — mondá oly hangon, mely maga az udvariaság volt, de ez inkább félelemből, mint jó modorból származott.

— Mindenesetre, uram, — felelé Gáspár, csakis oly távolra menve társától, hogy amaz közzéjük mehetett.

Mielőtt egy lépést előbbre tehetett volna, a foddmegek mindenikének keze az ő gallérján volt Coupe-téte csillagokat kezdett látni s a csillagokon át két tölgyfa füttykóst a feje körül.

Egy tört viselt a kabátjában s pillanatra arra gondolt, hogy ezt használja, de az ő bátorsága nem a verekedésben állott és té dere bocsátkozott, hogy kegyelmet esdjen.

— Álljon fel, marha, — dörmögé Contoi egy rántással lábai elé huzva őt. Hogy reszket a szegény ördög. Végezzük el a dolgunkat vele Gáspár, mielőtt széthullna darabokra.

A másik egy durva nevetéssel válaszolt, mialatt maguk közt félig vonszolva, félig cipelve, mélyebben az erdőbe hurcolták a sápadt, reszkető szerencsétlent.

— Szent szűz! ju uraim, — liheg ez, — mit akarnak tenni? A szentek szerelmére kérem bocsássanak el engem. Hős barátaim, önök nem lehetnek gyilkosok, csak nem akarnak kivégezni engem — hisz én önök közül való vagyok.

— Közülünk való! ismétlé Contoi, rekedt brutális hangján. Hát miképen lehetséges ez? Ön minden éjszka mi ellenünk papot amott lenn, még rosszabbul, mint Ignácius atya az ördög ellen. Közülünk való valóban! Mi az arisztokrátiához tartozunk!

— En is, lelkekre mondom — vitatá a megrémült agiátor. — En is arisztokrata vagyok. Palotában nevedtem, Frankhon királynéja tanított engem olv sni. Ezt bebizonyíthatom, ha csak időt engednek nekem.

— Elég! — ordítá Contoi, elegendőképen dühbe hozván magát. Ez mind mesebeszéd, ostobaság s egy csomó cudar hazugság. Fogd meg őt a másik kezéddel, Gáspár. Kész vagy-e pajtás? No most! Egy! Kettő!

Meglehet, hogy a fenyegető veszély élessé tette Coupe-téte érzékét s hogy közeledő lépéseket hallott, meglehet, hogy a fájdalom és rémület egész önuraimától megfosztá, elég az hozzá, hogy az erdész első és második ütésétől oly éles segélykiáltást hallott, mely a tiszta fagyos légen át egy félmértföldnyire elhangzott.

— Csend, átkozott gyáva vadorzó! — káromkodék a vastag erdész most már dühének átadva magát és olyan ütést készült áldozata fejére mérni, mely a további segélykiáltást elnémította volna, ha botját egy erős tölgyfarud fel nem fogja, melyet még az övénel is erősebb kar tartott. Contoi dühtől tájékozva, most már váratlan új ellenfele felé fordult és Legros Péter hatalmas alakjával szemben találta magát.

— Hagyjon békét ennek az embernek — mondá az ujon érkezett, magas testét egy óles ruddal fedezve. Maguk ismernek engem mind a ketten. En nem értem az ilyen tréfát s nem akarom, hogy a szemem előtt valakit meggyilkoljanak.

— Maga! hát miféle ember maga? — jegyzé meg Contoi reszkető ajakkal, ami nem kerülte el társa figyelmét.

(Folyt. köv.)

A szerkesztőjét felelős.

Dr. VÖSKICS GYULA.

Gyorsan pusztul a bőr s ezt Ön bánja,
Ha Fernolendé NIGRIN-jét nem használja.

KISS ISTVÁN

„kőműves mester és építészeti vállalkozó”
NAGYVÁRAD, Keskeny-utca 9. szám. (Saját-ház.)

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke igen tisztelt közönségét értesíteni, miszerint 31 éves gyakorlati tanulmányaim és elsőrendű szak-képesítésem alapján magamat önállóítottam és elvállalok felelősség mellett kőműves, ács- és betonmunkálatokat, valamint csatornázásokat a legmértányosabb árszámítás mellett.

Levélbeli meghívásra személyesen megjelenek.

Tisztelettel
KISS ISTVÁN,

kőműves és építészeti vállalkozó.

Kecskeméthy István

Nemzeti szállodája, étterme és kávéháza, Kert-utca, ipartestületi ház.

Van szerencsém, úgy a helybeii, mint a vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy a Nemzeti szálloda összes vendégszobáit, sörcsarnokát, éttermét és kávéházát ujonnan átalakítottam azokat a mai kor igényei szerint berendeztem, a szobaárakat pedig leszállítottam. Egyben kiemelem, hogy nyáron át szép kényhelyiség áll a közönség rendelkezésére.

Jó magyaros konyhám, frissen csapolt kőbányai sör és sajáttermésű boraimat

mérsékelt árú Lisztosítom vendégeim részére.

Naponta friss és izletes villásreggeli ebéd, vacsora. Abonensek e fogadtatnak, árak mellett.

Ugy a szállodát, mint a sörcsarnokot és éttermet személyesen vezetem s vendégeim pontos és előzékeny kiszolgálásáról mindenkor gondoskodom.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Kecskeméthy István,
vendéglős.

Eladó majom.

Egy szép és egészséges, 2 éves, tanulmányos, idomított majom, elutazás miatt:

olcsón eladó.

Megtekinthető: Pável-utca 20., d. u. fél kettőtől kezdve.

A Baross-utca 60. számú házban

egy emeleti modern lakás, mely áll 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és hozzátartozó mellékhelyiségekből

május hó 1-től kiadó.

Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál
Kossuth-utca 4. szám.

Aszódi Mihály

kávé, cukorka és déli-gyümölcs nagykereskedő üzletét febr. hó 1-én Sas palota Oláh-hentessel szemben helyezi át Kossuth-u. oldal

Aszódi

trieszti kávé, tea és angol rum aruházánál a 8 féle zamatu pörkölt kávé legjobb, legolcsóbb Kossuth-u. villamos motor üzemű kávépörköldéjébe.

Aszódinál

Kossuth-utca, kakao és csokoládé vásár megkezdődött nagyban és kicsinyben olcsó árban. 2 kgr. kuba és gyöngykávé bérmentve 3 frt 50 kr.

Téli idényre

teát, rumot, halkonzervek nagyban gyári áron. Zsur csemegéket nagyban és kicsinyben olcsó árban. Aszódinál Kossuth-utca. Cukrásztorták kaphatók.

Egyszeri használat meggyőző mindenkit, hogy a

Gyöngy

Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy hideg, kemény vagy lágy, gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, MEGLEPŐ GYORSAN OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna, teljesen tiszta és ment maró anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers anyagok leggondosabb kiválasztásának köszönheti.

A Gyöngy

Szappan

mindig egyenlő minőségben lesz előállítva.

Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a legkiadósabb.

A Gyöngy

Szinszappan

minden háztartásban jelentékenyen megtakarít IDŐT, MUNKÁT és PÉNZT.

A Gyöngy

Szinszappan

a mosószappanok királya.

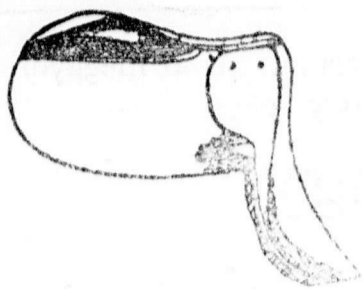
Elsőrendű magyar gyártmány.

Készíti a

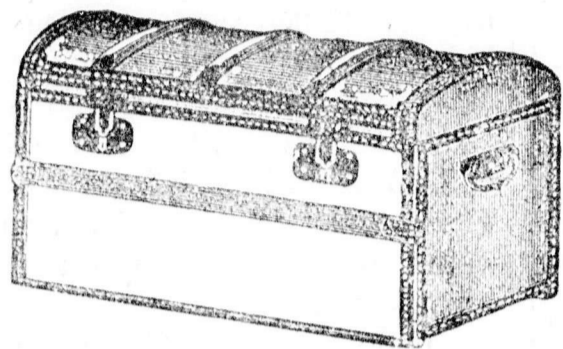
Magyar Zsirművek r. t.

Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-utca) ezenkívül a mosószappanok minden faja (debreceni, szegedi, csont, márvány, legfinomabb beretvaszappan stb.) valamint KÓKUSZSIR, CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb mennyiség vételénél is EREDET GYÁRI ÁRON KAPHATÓK.

LORINCZ MÓR Nagyvárad, Bémer-tér.

Legnagyobb raktár grammophon, beszélő gépek, alkatrészek és lemezekből.

Utazó bőröndök, elegáns kézi kofferek, női kézi tarsolyok, uti kosarak, kupé és vasuti méretben. Gyermekekocsik, velocipédek nagy választéka.

Sport és lovagló eszközök.

Fénykép szerek, lemezek és készülékek!

Kérjen árjegyzéket!

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

Színű izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Érdeklődőknél izzólámpa különlegességei, fényképező-lámpák, ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1/2 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

villamos világítás

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage.

Telefon 946.

Raktáron tart villamos és légszesz felszerelési alkatrészeket. **Olcsó fény** társulat kizárólagos képviselője. Elvállalok karban tartásokat légszesz villany házi csengőket és telefonokat. Költségvetésekkel díjmentesen szolgálok. Telefon hívásokra személyesen megjelenek.

Kiváló tisztelettel

Benedek Ferencz

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

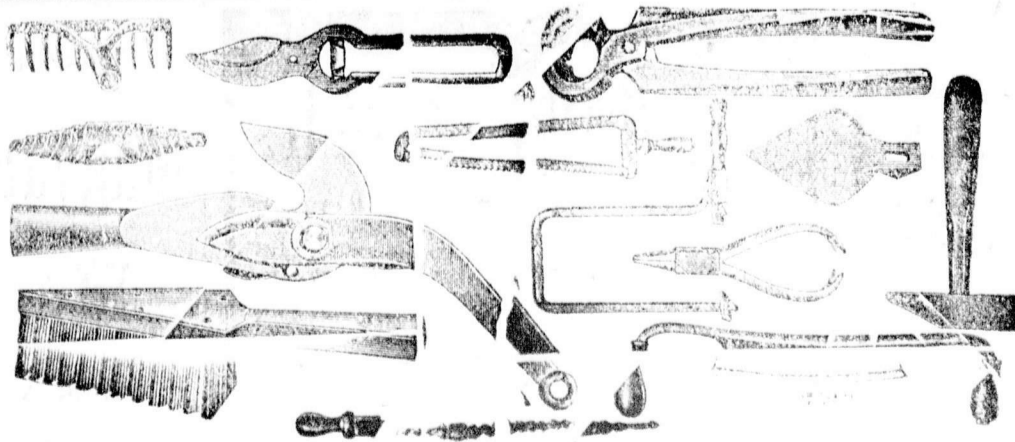
Kerti szerszámok

melyek készen benyelezve is nagy választékban kaphatók.

Metsző- és

hernyózó ollók

legjobb minőségben.

Mérlegek

sárgaréz tányérral vagy márvány lappal

és súlyok

állami hitelesítéssel minden nagyságban.

M. kir. lőporáruda

s mindennemű töltények, vadászati felszerelések és vadászfegyverek raktára.